

STRAŽA

Celo leto	12 K
Pol leta	6 K
Četrt leta	3 K
Mesečno	1 K

Posamezne številke 10 v.

Zunaj Avstrije celo leto 17 K.

Inserati ali oznanila

se računijo s 15 vin. od 6 redne
petitvrste; pri večkratnih ozna-
nilih velik popust.

Neodvisen političen list za slovensko ljudstvo.

Št. 71.

Maribor, dne 18. junija 1909.

Letnik I.

Klub, v katerem sedé liberalni poslanci Ploj, Roblek in Ježovnik — pomaga vladi!

Glasovanje o dispozicijskem fondu se je vršilo dne 17. t. m. Dispozicijski fond je bil sprejet z 218 glasovi proti 198, katere je oddala slovanska-socialdemokratska opozicija. Glasovi opozicije so od 8. t. m. nazadovali za 39 glasov, glasovi vladne večine za 24 glasov, tedaj je bilo razmerje 243 : 237. Ako bi danes opozicijske stranke bile na mestu, doživela bi vlada občuten poraz; kajti votiranje dispozicijskega fonda pomenja za vlado eminentno zaupanje. Mnogo Čehov in tudi socialdemokratov ni bilo na Dunaju; presenetilo pa je glasovanje zveze Jugoslovanov, v katerem sedita naša liberalna poslanca. Med tem ko je cel slovenski klub kot en mož glasoval zoper vlado, odstranili so se pred glasovanjem tovariši Ploja, Robleka in Ježovnika: dr. Ivčević, Vuković, Bulič, Ivanišević, Perič in Biankini iz Dalmacije, dalje dr. Laginja ter Hribar; Ježovnika in dr. Rybaža sploh ni bilo na Dunaju. Vzdržali so se glasovanja zoper vlado kljub izrečnemu sklepu narodne zveze jugoslovanske, da je vsakdo obvezan glasovati, ne pa se odstraniti. Glasovanje bo seveda imelo nedogledne posledice. Naši somišljeniki naj zopet sodijo, ali ravnajo naši poslanci možato ali ne; sodbo o tovariših naših liberalnih poslancev in o vrednosti njih kluba jim mirno prepuščamo.

Kdo je dobil skledo leče?

Ob ednajsti uri.

Dvesto tisoč svetlih kron je že nabranih za Roseggerjeva dva milijona za nemški Schulverein. Predsednik gosposke zbornice knez Fürstenberg sam je daroval 12.000 kron in tovarnar Karol Ditrih pa 10.000 kron. Tema dvema vzgledoma bodo gotovo sle-

PODLISTEK.

Divji petelin.

Vesela lovska zgodba.

Stari nadgozdar je bil zelo slabe volje. To so kmalu čutili tudi Pazi, Hektor in Sultan, ki so si zaradi tega hitro poiskali varno mesto tam ob drvarnici za hišo.

Svojo res marljivo hčerko Tončko je danes celo krstil za gosko in ko je prihitela stara Urša, ki je gospodinjala pri hiši, jo je počastil z laskavim priimkom stara kamela. Tu pa gospod nadgozdar gotovo ni imel prav, kajti kamela ima dve grbi, stara Urša pa že od narave samo eno.

Zato sta obe odšle v kuhinjo, kjer sta se prav čmerikavo držali, ko se kar natihoma priplazi k njima Ivan, Tončkin brat, ki je bil ravno na velikonočnih počitnicah. Bil je dvajsetleten, čeden deček in lovec, da malo takih.

Molče jima razprostre svojo prazno denarnico ter jima reče, namežikujoč na vrata očetove sobe:

— Ali morem dobiti avdijenco?

— Za božjo voljo, nikar, mu zašepče Tončka. Oče je danes zelo slabe volje. Tebe in tvojo prazno denarnico vrže skozi vrata.

— Kaj se mu je pa zgodilo?

— Ah, stara pesem! Dobil je pismo, da zopet pride nekak knez na lov in da naj pazi, da vstrelji knez divjega petelina. Knez se pripelje že jutri na večer.

Ivan nekoliko premišljuje, nato pa reče, ko se mu je skuhal načrt v zviti njegovi dijaški plavi:

— Če je tako, pač še ne bo sveta konec. Zato bom že jaz skrbel.

dili vsi tisti aristokrati in bogataši, ki si hočejo ohraniti popularnost v krogih nemških nacionalcev in dva milijona bosta v doglednem času skupaj. In proti tako mogočnemu in bogatemu nasprotniku je boj silno težaven. Treba bi bilo od naše strani napeti vse sile, neumorno delovati, podučevati ljudstvo o narodni zavesti in tudi pridno žrtvovati. Le tedaj bi bilo mogoče, da se ubramimo tako silnemu nemškemu navalu.

Žal, da skoro vsega tega pri nas manjka. Naše ljudstvo se sicer že zaveda svoje narodnosti, vendar pa še po veliki večini nima smisla za narodno obrambno delo. Priporočali smo že opetovano našim društvom, naj hitro ustanove obrambne odseke, katerih namen je širiti med ljudstvom smisel za narodno obrambno delo, nabirati prispevke in prirejati veselice, katerih čisti dobiček se porabi za obmejne Slovence. Vendar je ta poziv doslej še malo izdal. V bodoče mora biti v tem oziru na vsak način drugače. Dolžnost vsakega društva, ki je včlanjeno pri S. K. S. Z., je, da se odzove sklepu S. K. S. Z., ki se glasi, naj se ustanove obrambni odseki in naj vsako društvo priredi veselico v korist obmejnih Slovencev, letos za toli potrebni društveni dom v Št. Ilju v Slovenskih goricah. Dolžnost je pa tudi voditeljev po deželi, da takoj prirede povsod predavanja, potom katerih naj se med ljudstvo širi smisel za narodno obrambno delo. Naše ljudstvo je dobro, in gotovo je, da bo rado žrtvovalo za obmejne Slovence, kakor hitro bo podučeno, kako neizmerno velike važnosti je to v narodnem oziru.

Nemci kar tekmujejo med seboj, kdo bo več dal. In pri nas? Pri nas pa žalibog tega ne poznamo. Res je, da je tudi med Slovenci lepo število takih, ki veliko žrtvujejo za narodno stvar, ali še več je pa takih, ki tega ne store, čeprav bi jim bilo to prav lahko mogoče in je celo njihova dolžnost. Precej je med Slovenci mož, katerih bogastvo obstoji iz čisto slovenskega denarja, pa ne dajo ničesar za slovensko stvar. So Slovenci, pa samo takrat, kadar je treba vpiti živio, nastopiti javno in morda po vrhu še spustiti kako govoranco, da se potem čita in hvali njihovo ime po časnikih. Kadar je pa treba seči v žep in kaj žrtvovati za ubožnejše in od narodnih nasprotnikov zatirane sobrate, takrat pa utihnejo in njihova ušesa so gluha za vsako prošnjo.

Pa ne samo posamezniki so taki, ampak tudi občine, denarni zavodi in sploh društva. Vsak dan

Vstopi k očetu v sobo. Ta je držal še vedno usodno pismo v eni roki, z drugo je pa stiskal pest in jezno ž njo mahal po zraku.

— Knez na vsak način hoče divjega petelina vstreliti, je čital. Seveda, vstreliti, piše ta vražji škric. Vstreliti, je kričal jezen stari nadgozdar — kar pripiska naj si ga, potem naj ga pa le vstrelji! Stavim, da ta knez še zajca ni vstrelil — in če se do petelina priplazi, ne primem več za puško! Same grofe in kneze mi pošiljajo in vsak hoče streljati jelene ali peteline. Prihodnjič naj pridejo še na slone! In če kateri teh gospodov slabo meri, se pa lotijo mene in jaz sem vsega kriv. Vso slavno gozdarsko direkcijo z njenimi grofi in knezi naj —

— vrag odnese v Afriko, kjer streljajo lahko opice!, pristavi sin. Zraven pa reče mirno:

— Sicer tu jaz prav lahko pomagam, če mi dovolite!

Stari privzdigne glavo in ga globoko pogleda.

— Petelina mi vendar ne moreš privezati!, je mrmral.

— Če bi vodil vso stvar jaz, bi gotovo vstrelil knez petelina naz drevo, kakor gotovo jaz tukaj stojim.

— Napravi torej kar hočeš.

— Toda, oče, jaz nekaj rabim — denar!

— Ivan, ne skušaj me za nos voditi!

— Saj se pač nisem še nikdar lagal, oče, reče Ivan užaljen.

Stari molče seže v pisalno mizo ter mu da 10-kronski bankovec. Globok poklon, in Ivan je izginil v kuhinjo, da tam pove o čudežu.

Drugo jutro je bil Ivan že ob treh v gozdu. Ni še dolgo čakal, ko zasliši petelina peti. In četudi je ta ptič zelo oprezen in boječ, vendar ga je znal Ivan zalotiti in ko sproži, telebi na tla res prav krasen petelin.

čitamo, da je ta in ta nemška občina ali denarni zavod ali društvo darovalo znatno svoto za kako nemško obrambno društvo. Kolikokrat pa slišimo kaj podobnega od slovenskih občin, posojilnic, hranilnic in drugih društev? In vendar kako lepa svota bi se lahko nabrala, ako bi vsaka slovenska občina, denarni zavod ali društvo, ki le količkaj premore, naklonilo kak dar za obmejne Slovence. V tem oziru bi se pač morali učiti od naših narodnih nasprotnikov.

Ako človek vse to premišljuje, ga mora navdati skrb za bodočnost. Kaj bo v nami, če se ne bo v tem oziru obrnilo na boljše? Vendar obupati še ne smemo. Veliko smo res že zamudili, ali če napnemo vse sile, nam bo mogoče vsaj deloma popraviti, kar smo zagrešili. Podvojiti moramo svoje moči, pomnožiti požrtvovalnost in mora iti.

Zato pa apeliramo na vse slovenske rodoljube, občine, denarne zavode in društva, da nemudoma priskočijo z znatno podporo na pomoč svojim obmejnim bratom, katere nam hoče ugrabiti nenasitni German. Največja nevarnost, kar smo že opetovano povdarjali, proti našemu krasnemu Št. Ilju v Slovenskih goricah. Zato pa ne smemo preslišati obupnega klica, ki nam doni iz Št. Ilja: bratje, usmilit se nas. Ne pustite, da nas uduši naš strupeni nasprotnik, ki nam hoče ugrabiti vero in naš mili materinski jezik! Pomagajte nam sezidati toli potrebni društveni dom!

Švindel liberalne narodne stranke — vinorejska zadruha v Celju.

„Od poraza do poraza“ je geslo celjskih politikujočih in gospodarsko nadstrankarsko delujočih liberalcev. Pred volitvami so začeli snovati zadruge na debelo, češ, kmetje bodo videli, kako se naše srce cedi same ljubezni do kmeta in bodo volili liberalne kandidate. Mi smo naše somišljenike opozarjali na te politične zadruge, jih svarili, ker smo uvideli, da so vse priprave nezadostne in pričajo o veliki ignoranci istega, ki jih je vodil, o ignoranci v združnih in trgovskih zadevah.

Prvo delo teh osrečevalcev ljudstva je bilo, da so prosili državo za prav mastno podporo. Njihova

Ivan ga zbaše v nahrbtnik, ki si ga oprti in hajdi — ne domov, ampak v vas. Zvonilo je ravno dan, ko potrka Ivan pri mali koči v vasi na okno:

— Pokonci, mrcina, je zaklical.

— Kaj pa je?, se oglasi v koči stari Jurij.

— Dobra napitnina in žganje, odpri!, mu odgovori Ivan.

Vrata zaškripljejo in ko so odprta, vrže Ivan nahrbtnik z mrtvim petelinom Juriju pred noge in mu reče:

— Poslušaj, Jurij! Če si pameten, imaš jutri lahko prav masten dan. Vidiš, danes pride nek knez, ki mora na vsak način vstreliti petelina. Da ga bo pa gotovo dobil, boš moral tudi ti malo pomagati.

— Jaz?, reče Jurij dvomljivo?

— Da, ti, ti, stari gozdni tač, je dobil za odgovor. Ravno ti, ki si tolikokrat opeharil mojega očeta, ne da bi ti bil on za to kaj žalega storil, ravno ti mu moraš zdaj malo postreči.

— Dobro, pravi Jurij. Ker tudi jaz nisem tako slab in nevhvaležen človek in ker vem; da zdaj rabim jaz to, zdaj oni drugo, rad storim, kar je treba. Toda kaj?

— Tukaj v nahrbtniku je divji petelin. To vzameš in neseš nocoj ponoči, tako nekako okoli polnoči v Grmadišče. Tam splezaj na ono votlo bukev v zaklinku med Janovim in Poznetovim hribom, sicer že tako veš, katero mislim, in skrij se s petelinom prav gori v vrhu. Ob eni uri pridem jaz z knezom čisto blizu. Naju boš že slišal. Ko naju boš zaslišal, se stisni in začni peti, kakor petelin.

— Že razumem, nekako takole, reče Jurij in za poskušnjo nekoliko po petelinje zapoje.

— Izvrstno kakor pravi petelin, se je smejal Ivan.

nevednost je bila tolika, da niti najpotrebnejših prilog niso priložili prošnji, temveč so mislili, da jim bode vsemogočni (pa samo v Zalcu ob časa volitev) poslanec Roblek preskrbel velikansko podporo. Da smo mi vedno zavzemali pravilno stališče, je najboljši dokaz to, da je izreklo poljedelsko ministristvo naravnost uničujočo sodbo o tem zadruga imenovanemu skrupcalu in opozorilo na velike nevarnosti, ki prete članom.

„Slovenski Gospodar“ je prinesel cel odlok, ki pomeni prav veliko zaušnico onim, ki se tako bahajo s svojim gospodarskim delom. Ta brca jim je zelo neprijetna in radi tega vračajo krivdo na druge. Celjski zadrugarji, ki hite od blamaže do blamaže, napadajo poljedelsko ministristvo, pošiljajo referenta v penzijo, ker menda ne vedo, da je referent dr. Eril mož, ki uživa vsled svojega znanja kot zadrugar svetovno slavo in si je pridobil velikih zaslug za avstrijsko zadrugarstvo. Naj pošljejo pravila famozne zadruge zadrugarjem v kako drugo državo v presojo in razložijo svoje namene, bodo dobili isti odgovor, kakor jim ga je dalo poljedelsko ministristvo, ker zadrugarstvo ni igrača.

Liberalci se pa hudejše tudi na dr. Benkoviča, da ni njih podjetja podpiral. Najzagrizenejši liberalci B. Kunej, Malus, Pečnik, Janežič itd., ki dr. Benkoviča niti videti ne morejo, so ustanovili to popolnoma liberalno zadrugo, niti jednega pristaša S. K. Z. niso vzeli v odbor in sedaj naj dr. Benkovič za to podjetje, katero ni niti najmanj zadruga, temveč ustanovljeno zgolj za razne bizeljske mag-nate, katero je popolnoma ponesrečeno, deluje, osmeši sam sebe, kakor so se osmešili celjski zadrugarji.

Ali bi s tem ne trpel ugled slovenskega poslanca? Vprašamo le gospode pri vinorejski zadrugi, kaj bi storil gospod poslanec Roblek, ako bi kaka zadruga, kateri bi načelovali sami pristaši S. K. Z., in ki bi imela vse predpogoje za ugoden razvoj, prosila za podporo?

Da olepšajo celjski liberalci svojo blamažo, napadajo na vse strani. Najhujše jim leži v želodecu naša lepo napredujoča organizacija, o kateri čekajo vse mogoče in nemogoče stvari. Gospod Stibler govori o 20 posojilnicah, ki so samo na papirju! Le korajžno z imeni na dan, da se nadalje pomenuje!

Skrb za naše hotele naj ne dela preglavice celjskim političnim zadrugarjem; do sedaj še ni vinarja izgube pri hotelih in se bo i v bodoče poskrbelo, da ne bo nobene izgube. Iz gonje proti našim hotelom, katere so naši zavodi kupili v svrhu ojačenja Slovenstva, se spozna narodno delo celjskih liberalcev.

Sicer pa to ni nič čudnega pri ljudeh, ki so spravili prevaljsko posojilnico v roke nemčurjev.

Vinorejsko zadrugo v Brežicah je baje ustanovila duhovniška (zelo strokovno, gospod Stibler) Zadruga zveza v Ljubljani. Resnici na ljubo moramo povdarjati, da je liberalno vinorejsko zadrugo ustanovil gospod Rožman v zvezi z propalim kandidatom B. Kunej. Rožman, ravnatelj liberalne Zveze slov. zadrug v Ljubljani, je čutil, da se mu majoje tla pod nogami, in je začel, da si utrdi svoje stališče, ustanavljati na svojo pest brez vsakega preudarka zadrugo za zadrugo, kakor to dela sedaj Stibler, kron-princ in na pol direktor liberalne Zveze v Celju.

Vinbrejske zadruge v Brežicah se pa sramujejo liberalci v Celju, ker je dosegla tako malo uspehov kakor bo posestrima v Celju. Liberalci je le tedaj in v toliko požrtvovalen, koliko mu po požrtvovalnosti nese. Kaj ne Grič itd. g. B. Kunej?

Največjo reklamo za vinarsko zadrugo v Celju dela Stibler s tem, da razglašuje urbi et orbi, da je liberalna Zadruga zveza v Celju stopila s kranj-

skimi liberalci, združenimi v Zvezi slovenskih zadrug, v zvezo, menda v zahvalo za to, da skuša ljubljanska liberalna Zveza ubiti celjsko. Če bodeta obe Zvezi napravili pri kupčiji z vinom toliko deficita kakor ga je napravila ljubljanska liberalna Zveza pri kupčiji s senom, potem so srečni liberalni vinogradniki! Roko v roki dve Zvezi, pri katerih je na jedni strani obupen pogled v bodočnost, na drugi strani pa splošen pobeg. In celjska Zveza še bo vedno povdarjala, da je nadstrankarska!

Gospodje B. Kunej, Jošt in Stibler so hodili v Gradec k nemškemu Verbandu se učiti, kakor je iz „Narodnega Dnevnika“ razvidno, smatrajo menda ti zadrugarji podjetje Verbanda za zadrugo. Ker se sklicujejo ti učenci na Verband, potem hočejo gotovo tudi tako delati. Verband pokupi namreč vino od graščakov, knezov itd., srednjim in malim posestnikom, na primer v ljutomerskem okraju, ki imajo najboljšo kapljico, pa ponuja 32 h za liter, dočim se vino najnižje po 48 h ponuja. Trikrat srečni liberalni vinogradniki, če bo zadruga v Celju posnemala vzgled svojega mojstra v Gradcu!

Toliko v svarilo kmetom! S. K. Z. resno dela priprave za povzdigo vinske kupčije, ne bo pa nikdar sledila nepremišljenim korakom liberalcev. Če bo liberalna zadruga v Celju spravila v denar vino svojih odbornikov, za katere je ustanovljena, druge člane je le lovila v to svrhu, da doseže veliko državno podporo, potem ji je le za častitati, drugi člani pa bodo le jamčili za zadrugo, a haska ne bodo imeli nobenega.

Prav lepo pa prosimo celjske liberalce, da spravijo zadevo o slavni vinarski zadrugi v Celju v državni zbor ter nam dajo priliko razkrinkati celjsko liberalno zadrugo delo, ki obstoji v pobiranju visokih letnih prispevkov.

Politični pregled.

Državni zbor.

V sredo se je nadaljevala generalna debata o državnem proračunu. Dr. Kramar je očital Poljakom, da vodijo protislovensko politiko. Nasproti vladi je izjavljal, da se Čehi prav nič ne ustrašijo par. 14, ker je vlada brez denarja in ne bi mogla dolgo časa vstrajati brez parlamenta. Tudi razpusta zbornice se ne bojijo, saj bi nove volitve škodovala edino-le vladnim strankam. Sedanji vladi Čehi ne bodo dovolili nikake krone in konečno more priti do tega, da se v Avstriji ne bo vladalo samo v prid ene stranke, ampak z enako pravico nasproti vsem narodom.

Rusinski poslanec Romancuk je izjavil, da bo njegov klub glasoval proti proračunu. Isto so izjavili tudi hrvatski poslanci Spinčič, Tresič in Bjeladinovič. Po nekaterih stvarnih popravkih se je prešlo k glasovanju in se je sklenil prehod v specialno debato. Za to so glasovale vlakne stranke in poljska ljudska stranka.

V specialni debati je poslanec Šilinger povdarjal, da je Moravska v državnem proračunu zelo zanemarjena in zato moravski Čehi nimajo nikakega povoda, da bi glasovali za proračun.

Poslanec dr. Benkovič je izjavil, da tudi besede, ki so pred kratkem bile izrečene na najvišjem mestu, ne bodo izpremenile stališča Jugoslovanov napram vladi. Lojalnost Jugoslovanov ni treba povdarjati; pa tudi nasproti narodu je potrebna lojalnost, ki prepoveduje poslancem, njihovo stališče proti vladi uravnati po čim drugem, kakor po stvarnih momentih. Nato je govornik na najostrejši način po-

pok — in od zgoraj že pada nekaj skozi vejevje in že je telebnilo na tla.

Vse mirno!

— Imenitno zadet, niti ne gane se ne, pravi knez samozavestno.

— Verjamem, si misli Ivan.

Napravita luč in iščeta.

— Tukaj leži — prav ob deblu!, reče knez in skoči tja.

Ivan za njim.

— O! —

Tu leži petelin v — nahrbtniku!

Jurij ga je bil pozabil ven vzeti in ga je v nahrbtniku vrget dol — da bi se v zemljo udrl!

V onemogli jezi krči Ivan pesti proti bedastemu Juriju, knez se pa smeje, da mu solze zalivajo oči.

— Ne, kaj takega se mi zgodilo niti Pavlihi, pravi, da bi mu padali divji petelini celo v nahrbtniku iz dreves! Tako postrežljivi so gotovo samo v teh krajih!

Knez je vseeno vzel seboj petelina.

Tudi Jurij je dobil žganje in še en goldinar povrhu, ko je bil zlezal iz drevesa.

Za lepe priimke, ki mu jih je dajal gospod Ivan, ker je svoj posel tako zvito napravil, se ni dosti zmenil. Vendar mu je bilo žal, da se nakana ni posrečila.

— Ta vražji nahrbtnik, je mrmral, sicer je bil vaš, gospod Ivan — tako krasno bi se bilo lahko vse končalo, toda kdo bi tudi na vse mislil!

Knez je pozneje zaupal celo zgodbe o svoji ženi. In ona ga še sedaj draži s tem, kadar gre nad divje peteline.

lemiziral proti vladi in je posebno vzel na piko ministra dr. Schreinerja. Izjavil je, da je dr. Schreiner samo izvršilni organ nemških narodnih svetov. Govornik je prepričan, da bi neprisiljeno glasovanje v zbornici čisto gotovo tako izpadlo, da bi bila pretežna večina za odpravo ministrov-rojakov. Konečno je dr. Benkovič z zadovoljstvom konstatiral, kako ugodno da so za Slovence izpadle deželnozborske volitve na Stajerskem, Koroškem in posebno v Trstu. Ta lep izid volitev navdaja Slovence z upanjem, da bodo preživeli še marsikatero sovražno vlado.

Konečno je govoril še krščanski socialci Miklas, nakar je bila razprava prekinjena.

M. Betrkovi seji se je oglasil k besedi tudi ministrski predsednik baron Bienert. O Jugoslovanih je kratko rekel, da jim vlada posveča svojo skrb in naklonjenost (?) in da to pričajo razna dejanja. (In teh pa Bienert ni navedel, ker jih — ni.) Jugoslovani so Bienertthove besede sprejeli s posmehom. Sploh ves Bienertthov govor ni napravil posebnega utiska.

Za Bienertthom je govorilo še nekaj poslancev, nakar so bile sprejete sledeče postavke proračuna: dvor, kabinetna pisarna, državni zbor, državno sodišče, ministrski svet in upravno sodišče. Pri glasovanju se je poljska ljudska stranka odstranila iz zbornice, kar je Slovanska Jednota z navdušenjem pozdravila. Ko so socialni demokratje glasovali proti, so jim krščanski socialci kričali: Dijete pa prejemate!

Po tem glasovanju se je pričela razprava o postavkah notranje, justične in naučno ministristvo. V tej razpravi je govoril tudi dr. Korošec. Opisoval je žalostne razmere na Spodnjem Stajerskem in ostro napadal justičnega in naučnega ministra, katerima je očital, da sta v svojem delovanju sovražna Slovincem. Njegov govor so vedno motili Nemci z raznimi neslanimi meščki. Govor priobčimo prihodnji teden po stenografičnem zapisniku.

Poljski klub.

V torkovi seji poljskega kluba se je razpravljalo o taktiki Poljakov v budgetni razpravi. Ob tej priliki se je od raznih strani ostro kritiziralo postopanje poljske ljudske stranke in posebno poslanca Stapinskega. Stapinski je motiviral svoje stališče v zadevi bosanske agrarne banke in je svaril poljski klub, naj ne sklene resolucij, po katerih bi se nadaljevala doseđanja politika Poljakov napram vladi. Svaril je tudi pred skupnim postopanjem Poljakov z Nemci in je navedel delovanje ministra dr. Schreinerja v Bijelovicah, ki pomeni naval Nemcev v poljsko ozemlje. Skupno postopanje Poljakov z Nemci je tedaj za Poljake zelo nevarno. Kar se tiče vlade, je ta dokazala, da je sovražna Slovanom. Proti svoji vesti bi delal, ako bi podpiral tako vlado. Poljaki se morajo približati Slovanski Jednoti. Postopanje ministra Schreinerja se je sicer že od več strani obsojalo, vendar so izvajanja Stapinskega našle žalibog malo odmeva. Klub je sklenil nadaljevati svojo doseđanje taktiko.

Laška pravna fakulteta in Nemci.

Nemški izvrševalni odbor je imel sejo, katere se je udeležil tudi nemški minister-rojak dr. Schreiner, in v kateri se je razpravljalo o laški pravni fakulteti. Vsi govorniki, razun Wastiana in Wolfa, so bili za to, da se glasuje za laško pravno fakulteto v Trstu v znak hvalečnosti, ker so Italijani glasovali z vladnimi strankami proti dr. Susteršičevemu predlogu. Wastian in Wolf sta pa izjavila, da sta principiuelno iz nacionalnih in budjetarnih vzrokov nasprotnika ustanovitve vsake nenemške visoke šole.

Krečansko vprašanje.

Turški veliki vezir in pa zunanji minister Rifaat paša sta prišla v krečanskem vprašanju v konflikt in med tem ko se diplomati prepirajo, govore čete. Izjave teh so različne. Generalissimus Mahmut Šefket je izjavil, seveda samo kot vojak, da je udanost naroda tolika, da gre z veseljem v smrt, če to sklene vlada in sultan. Na drugi strani pa še nikakor ni izumrl uporni duh v turški armadi, kar dokazujejo turške čete v Macedoniji, ki se upirajo, da bi služile skupno z kristjani. Kljub temu je pa izjavil Mahmut Šefket, da so posebni polki za kristjane izključeni.

Senzacionalno je tudi poročilo, ki se seveda samo nekako indirektno tiče krečanskega vprašanja, da je zbornica odklonila vladni načrt za parlamentarne državne podtajnike. Gotovo je, da bo veliki vezir Hussein Hilmi iz tega izvajal posledice. Kot njegov naslednik se imenuje Mahmut Šefket.

Torej Rifaatovo stališče je omajano, veliki vezir pred demisijo, ali se ne bo vsled tega zopet zavlekl rešitev krečanskega vprašanja.

Solan, 17. junija. Sem so došle vesti, da je Turčija zbrala na tesalski meji veliko število čet. Tvrdka Alatini je dobila nalog, da takoj dobavi za 40 bataljonov moke. Turške vojne priprave so povzročile v grških krogih veliko paniko.

Carigrad, 17. junija. Med velikim vezirjem in zunanjim ministrom je nastal radi krečanskega vprašanja prepir, ki bo najbrže imel za posledico odstop Rifaat paše. Rifaat paša je bil pripravljen dati razne koncesije, veliki vezir se je pa temu z vso odločnostjo uprl.

— Tako delaj, dokler ne prideva prav v bližino. Ko boš zaslišal knezov strel, utihni in izpusti petelina na tla.

Jurij se praska nekako čudno za ušesi in pa vpraša:

— Toda če gospod knez mene obstreli?

Ivan pa mu smejoč reče:

— Brez skrbi, jaz bom sam basal knezu puško, in sicer slepo, brez svinca. Si razumel? Od samega poka gotovo ne boš doli padel!

— Že dobro, je bil odgovor, toda to si izgovorim: steklenico žganja in da slepo nabašete.

— Tu je moja beseda!

Ivan gre domov in razloži očetu svojo lovsko zvijačo. Ta se je smejal, da je imel vse solzne oči.

— Toda, jaz ne grem z gospodom, pravi. Moral bi od smeha počiti.

— Torej dobro, grem z njim jaz sam, reče naš Ivan samozavestno.

Knez je res prišel, izvrsten in prijazen gospod. Ivanu je bilo že skoro žal, da ga bo moral za nos voditi. Toda ni bilo drugega izhoda.

Ob eni čez polnoč sta bila že oba v gozdu, blizu Grmadišča. Varno in tiho sta se plazila tjakaj. Toda že ju je začutil Jurij gori na bukvi.

Takoj je začel peti, da je tujilo kaj. Največji divji petelin bi mu bil lahko nevoščljiv tako krasnega glasu.

— Človek bi mislil, da sam vrag gori sedi, šepeta knez.

Ivan ni mogel odgovoriti, saj mu je bilo počiti, tako težko je pritajeval smeh.

— Sedaj, pravi knez, se ustavi, pomeri, blisk,

MALA NAZNANILA

ki se sprejemajo po 2 vin. od besede, najmanjši znesek je 50 vinarjev.

Kdor želi pojasniti o rečeh, ki so naznanjene v inseratnem delu, naj pridene za odgovor znakmo 10 vinarjev. Drugače se ne odgovori.

Lepo malo posestvo pičle pol ure od Ptujске gore an lepi ravnini je na prodaj. Isto meri okoli 8 oralov in obstoji iz njiv, travnikov, sadonosnika in gozdov. Poslopja so v dobrem stanju. Cena samo 3000 Kron. Več pove lastnik Matija Polič v Mariboru, Parkstrasse št. 24. 454

Stare dopisnice s znakmami kakor tudi kuverte in znakme kupuje po najvišji ceni Karl Navratil urednik, Dunaj 18/1 Leiternmayergasse 36. 126

Brata Rieger, c. k. dverna tovarna orgelj, Jegerndorf, avstr. Šlezija, se priporočata velečastiti duhovščini. Cenik zastoj! 127

100 kg ovsane stane 14 K če se en del ovsne nadomesti z molasin. Sestavina iz 5 kg ovsne in 2 kg molasina ima več vrednosti kakor sam oves. Molaskrma je sladka in ima 35-40% sladkarja in je najboljša krma za konje in drugo živino. 50 kg stane brez vreče franko na vsako postajo 7 K, če se naroči cel voz, drugače 7 K 50 v. K. Stein, Dunaj II, Praterstrasse 54. 128

Gospodje dobe takoj dobro plačano in stalno službo, če so sposobni za obisk zasebnih odjemalcev. Poudbe na upravnishvo lista pod šifro „Eksistenca“. 115

Za nakup priporočamo tvrdko
M. E. Šepec, Maribor

Grajski trg stev. 2

katera prodaja po najnižji ceni vsakovrstno modno blago za ženske obleke, svilnate in druge robce, vse vrste najboljše perilno blago, vsakovrstno sukno (štufe) za moške obleke, površnike, fino sukno za talarje in salonske obleke, srajce, ovratnike, kravate, naramnice, nogavice, dežnike, obrisače, mizne prte, odeje, preproge, zastore, razni cvilih, perje za blazine itd. 7

Slikar in pleskar

Franc Divjak

v MARIBORU, župnijska ulica št. 7

prevzame vsa dela dekoracijske in slikarske stroke ter se priporoča slavni duhovščini in cenjenemu občinstvu in izvršuje svojo obrt po najnižjih cenah. Ako se skličete na „Straža“ dobite po znižani ceni

Čudo!

50.000 parov črevljev, 4 pari samo K 7. Radi nakupa velike množine morem po tako nizki ceni prodati 2 para moških in 2 para ženskih črevljev za 7 K. Velikost naj se označi v centimetrih.

S. Urbach, Krakov.

Pošilja se le po poštnem povzetju. 107

Hotel

Pri belem volu v Celju

sredi mesta, blizu vseh uradov; za tujee 30 sob z vso ugodnostjo pri nizkih cenah, tudi mesečna stanovanja s hrano za letoviščarje; izborna kuhinja, vedno sveže pivo, različna vina; po letu senčnat vrt; vozovi v hiši vsak čas na razpolago: : : 51

se priporoča za obilni obis

Izdelovatelj cerkvenega orodja in posode

Karol Tratnik, Maribor

Župnijska ulica št. 3.

se priporoča prečastiti duhovščini za naročila različnih moštranc, kelihov, ciborijev, lestencev, svečnikov, križov, itd. Staro cerkveno orodje popravljam pozlatim in posrebrim v ognju. Mnogo priznalnih pisem na razpolago.

Svoji k svojim! 38 Svoji k svojim!

V trenutku uniči ogenj

mnogim posestnikom poslopja in s trdom spravljenе pridelke. Nimajo pričakovati izdatne pomoči, ako niso dobro zavarovani

Kdor potrebuje tozadevnih pojasnil, naj se obrne na Vinko Vabič-a mlajšega, trgovca in okr. zastopnika Dunajske zavarovalne družbe v Žalcu. 108

Zavaruje najceneje!

Skrbi za takojšeno in kulantno izplačilo oškodovanim!

Olje od motorja oddaje 100 kg. po 25 K.

Tiskarna sv. Cirila v Mariboru.

Ignac Božič

narodni krojač v Mariboru,

Tegethofova ulica 16, v hiši dr. Rosine

se priporoča slavnemu občinstvu, kakor tudi preč. duhovščini za izdelovanje vsakovrstnih oblek in talarjev po najnižji ceni. Zaloga vsakovrstnega blaga in gotovih pelerin. 78

V nujnih potrebah se vsakovrstna obleka v 24 urah zgotovi. :

Edina narodna steklarska trgovina Fran Strupi, Celje

priporoča svojo bogato zalogo stekla, porcelana in kamnine, vsakovrstnih šip, svetilk, ogledal in okvirov za podo. Prevzete vse steklarskih del pri cerkvah in privatnih stavbah. 2

Najnižje cene! Najsolidnejša in točna postrežba!
Na debelo. Na drobno.

Brzjavaj: „Kamnoseška industrijska zadruga Celje“. Prva južnoštajerska kamnoseška industrijska družba Brzjavaj: „Kamnoseška industrijska zadruga Celje“.

Edino narodno kamnoseško podjetje v CELJU.

Stavbena in umetna kamnoseška

::: obrt s strojnim obratom. :::

Izvrševanje vseh stavbenih del:

kakor stopnic, fasad, podbojev,

pomolov, nastavkov itd. iz različ-

::: nih kamenov in cementa. :::

Specialna delavnica in pod-

barski atelje za umetna cerkvena

dela kakor: altarjev, obhajilnih

miz, prižnic, kropilnih in krstnih

::: kamnov itd. :::

Brušenje, puliranje in struganje

::: kamena s stroji. :::

Mnogoštevilna zaloga nagrobnih

spomenikov iz različnih marmornih

vrst granitov in sijenitov po razno-

vrstnih narisih in nizkih cenah.

Naprava zidanih ali betoniranih

::: rodbinskih grobišč (rakev).:::

Tlakovanje cerkva, dvoran in

hodnikov s šamotnim ali cementnim

::: tlakom. :::

Izdelovanje pohištenih plošč iz

različnih najbolj idočih marmornih

::: vrst v vseh oblikah. :::

Popravljanje spomenikov, udela-

::: vanje napisov v iste. :::

Spodnještajerska ljudska posojilnica v Mariboru,

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

Grajski trg št. 3 v hiši gosfilne pri črnem orlu (Schwarzen-Adler).

Denarni promet je tekom osemmesečnega poslovanja čez en milijon kron.

Hranilne vioge

se sprejemajo od vsakega in se obrestujejo: navadne po 4%, proti 3 mesečni odpovedi po 4 1/2%. Obresti se pripisujejo h kapitalu 1. januarja in 1. julija vsakega leta. Hranilne knjižice se sprejemajo kot gotov denar, ne da bi se njih obrestovanje kaj prekinilo. Za nalaganje po pošti so poštne hranilne položnice na razpolago (šek konto 97.078). Rentni davek plača posojilnica sama.

Posojila se dajejo

le članom in sicer: na vknjižbo proti pupilarni varnosti po 4 1/2%, na vknjižbo sploh po 5%, na vknjižbo in poroštvo po 5 1/2% in na osebni kredit po 6%. Nadalje izposojuje na zastavo vrednostnih papirjev. Dolgove pri drugih denarnih zavodih prevzame posojilnica v svojo last proti povrnitvi gotovih stroškov, ki pa nikdar ne presejajo 7 kron. — Prošnje za vknjižbo dela posojilnica brezplačno, stranka plača le koleke.

Uradne ure

so vsake sredo in četrtek od 9. do 12. dopoldne in vsako soboto od 8 do 12 dopoldne, izveniški praznike. — V uradnih urah se sprejema in izplačuje denar.

Pojasnila se dajejo

in prošnje sprejemajo vsak delavnik od 8.—12. dopoldne in od 2.—5. popoldne! 6

Posojilnica ima tudi na razpolago domače hranilne nakiravnike.

Svoji k svojim!

Urar, očalar in zlatar

Franjo Bureš

Maribor

Tegethofova cesta 33.

pred kolodvorom, priporoča svojo bogato zalogo zlatnine, srebrnine, ur itd. po najnižji ceni.

Gramofone s slovenskimi ploščami, čistim in jasnim glasom iz najboljših tovarn.

10 Priznana najboljše igle za gramofone. Popravila se točno in hitro izvršujejo.

Restavracija Narodni dom v Mariboru.

Izhorna kuhinja, izvrstna vina kakor: haloško, ljutomersko, dr. Thurnejev muškatelec, mozlec, vinarec, bizeljčan, konjičan itd.

Pivo iz budjeviške češke pivovarne.

Po letu udobno kegljišče. Vrtni paviljoni. Sobe za tužce.

Za obilni obisk se priporoča 37

Lojzika Leon.

Cerkveni in sobni slikar in pleskar

Franjo Horvat

MARIBOR, Kasinogasse št. 2.

Se priporoča veleč. duhovščini in slavnemu občinstvu za slikanje cerkev, dvoran, sob, društvenih odrov, napisov na steno, deske, plošče in steklo ter za vsa v pleskarsko in slikarsko stroko spadajoča

:: dela :: 53

Pestrezba točna! :: :: Cene nizke!

Pohištvo

Velika zaloga pohištva od najpriprostejšega do najfinejšega v vseh slojih se dobi po znižanih cenah pri 34

,Obrtni zadrugi mizarskih mojstrov' v Mariboru, Grajski trg št. 3 pri črnem orlu.

Pozor! Slovenci! Pozor!

Josip Macuh, Maribor

Stolna ulica št. 5.

se priporoča slavnemu občinstvu in prečastiti duhovščini za izdelovanje vsakovrstnih oblek. Postrezba točna, cene nizke! Na razpolago je tudi velika zaloga izgotovljenih oblek po jako nizkih cenah. 84

Cerkveni slikar Peter Marković

akadem. slikar v Rožeku na Koroškem

se priporoča čast. gg. duhovnikom in sl. slov. občinstvu za slikanje raznih cerkvenih slikarij, fresko-podob altarnih in bandernih slik, križevih potov itd. vse na posebno trpežno platno in v jako stanovitnih barvah; popravlja umetniško stare umetne slike. Sprejema vsa večja dela: slikanje cerkvâ v različnih slogih, cele notranje poprave cerkvâ (v tem slučaju poskrbi in posreduje vse druge umetnike in rokodelce). Cene po dogovoru in brez vse konkurence. 23

Slovenci! Podpirajte svoje somišljenike!

Italijanski jezikovni kurz

po sistemu Berlitz mesečno za 10 K.

Naznanila se sprejemajo do 15. t. m. Šolska ulica št. 5, I. nadst., Maribor.

Slovenski brivec!

Prečastiti duhovščini in slavnemu občinstvu najtopleje priporočam svojo

moderno urejeno brivnico.

:: Postrezba čista, točna in solidna. ::
Izdelujem tudi lasulje in kupujem lase.

IVAN BERGLEZ, brivec

Maribor, Solska ulica 2.

55

Slovenski krojač Jakob Vezjak

v Mariboru, Šolska ulica 4

se priporoča slavnemu občinstvu za izdelovanje vsakovrstnih oblek za gospode in dečke po naj-novejšem kroju. Velika zaloga vsakovrstnega :: :: sukna iz domačih in tujih tovarn. :: ::
Izdelujejo se tudi vsakovrstne pletenine na stroje. 36

Izvrstno domače usnje :

priporoča po najnižji ceni

Elizabeta Welle, usnjarija v Framu. 71

SMRT

doleti vsacega, ampak sreča samo tistega kateri naroči sedaj belo platno v veletrgovski hiši

R. Stermecki, Celje (Štajersko).

- Štajersko platno m. po 36 v.
 - Slovensko platno m. po 40 v.
 - Savinsko platno m. po 44 v.
 - Vojaško platno m. po 46 v.
 - Domestih platno mehko m. po 48 v.
 - Gorsko platno debelo m. po 60 v.
 - Istrija tkanina, mehka m. po 54 v.
 - Holandska tkanina, mehko m. po 60 v.
- Vzorci zastanj in pošiljatve čez 20 K franko.

Izvrstni molitveniki

so:

- Krug, Venec pobožnih molitov in sv. pesmi K 3-50
- Kozman, Dekliške bukvice 3—
- Venec svetih pesmi 2—
- Prijatelj otroški 40
- Sv. Oprezilo 135

Vsi ti molitveniki se dobijo tudi v zlati obrezi in stanejo potem okoli 50 vinarjev več. Poština znaša 20—30 vta. za 1 knjigo.

Trgovina fiskarne sv. Cirila v Mariboru.